

De Postrijder verschijnt s' avonds, s' dondersdags en zaterdags.
Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, goede markt, 31, en bij alle post-directeurs.
Alle toezending van brieven, aankondigen, enz., moet gefrankeerd zijn.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.
Een blad afzonderlijk, 25 centimen.
De aankondigingen, per driekwiel, 15 centimen.
De reklaams, per driekwiel 25 centimen.

TONGEREN, DEN 26 MAART.

Ziehier eenige wetenswaardige ontdekkingen over de veeziekte, welke wij in de *Heldersche Courant* aantreffen.

Tijdens het heerschen der ziekte in de vorige eeuw, ten jare 1769, 1774-76, woonde te Warmenhuizen een boerenknecht, met name Arie Kroon, die met de grootste belangstelling de ziektegevallen naging, en op een middel peinsde ter geneezing of afwendig der ramp.

Vooraf wakte het zijne opmerkzaamheid, dat runderen, op denzelfden stal geplaatst, niet allen de ziekte in denzelfden graad kregen, en ook sommigen gezond bleven.

Na vele waarnemingen en vergelijkingen mocht hij eindelijk tot de ontdekking komen, dat de gezond en onbesmet gebleven runderen allen hetzelfde familieteeken droegen, als afstammende van hetzelfde ras.

Deze ontdekking strekte genoemden Kroon tot middel, om in korten tijd van boerenknecht een welgezet en veehouder en landeigenaar te worden.

Genoemde A. Kroon was een peter van den tegenwoordigen heer A. Paarlberg, aan wien hij, kinderloos zijnde, zijn geheim wilde mededeelen, zoo spoedig deze tot de jaren was gekomen, om er de waarde van te kunnen beseffen. Kroon is echter plotseling overleden in den jare 1809, terwijl zijn petekind nog slechts 7 jaren telde.

Het geheim is dus met hem ten grave gedaald. De koeijen van Kroon, die natuurlijk allen van het zuivere ras waren, zijn daarna voor een groot deel op den stal gekomen van den vader van A. Paarlberg, en laatst genoemde, hoewel de ziekte reeds sedert jaren was geweken, stelde als jongeling steeds groot belang in het geheim, dat hem als kind was toegezegd.

Voor de koeijen van zijn oom afkomstig, die hij, « Kroontjes » noemde, had hij eene bijzondere voorliefde, en door menigvuldige vergelijkingen met andere beesten — hij wist, dat ze een bijzonder onderkenningsteeken moesten hebben — mocht hij eindelijk aan de « Kroontjes » iets opmerken, dat zij allen gemeen hadden, en wat hij bij andere runderen niet bespeurde.

Hij veronderstelde van toen af het geheim te hebben ontdekt; maar daar de besmettelijke veeziekte niet meer heerschte, ontbrak het hem aan de gelegenheid, om door de proefnemingen tot de zekerheid te komen.

Van het oogenblik af dat de veeziekte in oktober 1865 in ons land uitbrak, nam hij het besluit om een onderzoek in te stellen; echter een tijd lang door omstandigheden verhinderd geworden, is hij verleden zomer, in de maand augustus, daarmede in stille aangevangen, en heeft zich daartoe eenigen tijd in Zuid-Holland opgehouden, alwaar zijne proeven allen de gunstigste uitslagen opleverden.

Thans meer zeker zijnde van zijne zaak, gaf hij den heer burgemeester dezer gemeente kennis van zijn ontdekking, die hem terstond aanraade om zich tot den commissaris des Konings dezer provincie te wenden, aan wien de heer Paarlberg voorstelde, om voor zijne eigene rekening 6 koeien aan te koop, en die voor eigen risico te plaatsen op een der meest besmette stallen, bowerende de stellige overtuiging te hebben dat de door hem uitgezochte runderen onbesmet zouden blijven.

Op advies van den commissaris des Konings en door bemiddeling van den burgemeester, diende de heer Paarlberg een request in aan den minister van binnenlandse zaken, waarin hij voorstelde de evengenoemde proefnemingen te doen onder toezicht van 's rijks wege, en tevens verzocht om met bedoeld vee de lijnen van afsluiting te mogen passereren.

De minister betuigde hem zijne belangstelling, bewilligde in zijn voorstel en verzocht, en wees hem aan den besmetten stal van de veeartsenij-school van Utrecht.

De 26 februarij laatsteleiden kwam hij aldaar met de runderen aan, die gesteld werden op een stal, alwaar 17 beesten aan den voetyhuis waren gestorven, een nog ziek was, en eenige dagen daarna overleed, terwijl 2 koeien herstellende en nog 2 vrij van de ziekte waren.

De koeien van den heer Paarlberg zijn gedurende al dien tijd tot op heden gezond en ongedoerd gebleven, hoewel men verschillende, zeer sterke proeven heeft genomen; men heeft ze onder andere gedekt met de dekken van aan typhus gestorven koeien, en ze op verschillende lichaamsdeelen, ook aan den neus en de onderlip, besmeerd met smetstof, zelfs lappen met versche smetstof, aan de koppen gehangen, om ze voortdurend die stof te doen inademen. In plaats van ziek te worden, zijn ze echter in zwaarte van vleesch toegenomen.

Nog moeten wij vermelden, dat dit zestal bestond uit 1 guste vaars en 5 kalkkoeien, waarvan er 2 op den besmetten stal hebben gekalfd.

Het zijn juist de kalkkoeijen, die in den regel het hevigst worden aangetast.

Thans is de heer Paarlberg door den directeur der veeartsenij-school, den heer Wellenberg, met toestemming van den minister van binnenlandse zaken, verzocht geworden om nog eene nieuwe proef te nemen, om voor 's rijks regering 3 guste vaars te koop, aan welke hij kan zien, dat ze, wanneer ze met besmet vee in aanraking komen, aangetast zullen worden en ook zullen sterven.

Dit nam hij aan. Daar het hier echter bekend is dat de heer Paarlberg sedert 26 februarij dagelijks met besmet vee in aanraking is geweest, is 't voor hem moeilijk, om op gezonde stallen te worden toegelaten, en ook wil hij zelf geen aanleiding geven, om andere stallen aan gevaar bloot te stellen; daarom heeft hij aan zijn oom, veehouder in de Zijpe, zijn geheim medegedeeld, hem in alle bijzonderheden ingelicht, en hem den op zich genomen last opgedragen, en deze heeft thans twee beesten alhier en een te Texel aangekocht, waarmede de oude heer Paarlberg nu maandag weder naar Utrecht op reis gaat, om ze op denzelfden stal te plaatsen en den uitslag af te wachten.

Milieie.

De onder commissie, gelast met het onderzoek der kwestie of de manier van rekrutering nu in voege, moet veranderd worden heeft haar verslag geëindigd, welk in de militaire commissie zal worden aangeboden.

De onder commissie is voor het afschaffen van remplacieren en substitueeren en neemt het principie van *vrijkoopig* aan vóór de *loting*. De som hiervoor wordt ieder jaar door het gouvernement bepaald; maar kan niet lager zijn dan 1000 fr.

De exoneratie zal geen vrijdom geven aan den broeder van den vrijgekochte; echter zal het minimum op 4/5 gebracht worden voor den tweeden zoon en op 5/5 voor den derden; doch leeger kan het cijfer niet gaan, al waren er meer dan drij zoons.

Het geld van de vrijkoopig voortkomende zou dienen om *vrijwilligers voor de milicie* te koop, in plaats der vrijgemaakten die een slecht nummer getrokken hebben; het overschot zal dienen voor de reserve, of om eene vergoeding te geven aan de milicianen.

Dat is dus hetgeen men ons aanbiedt in plaats van de afschaffing der loting.

Nieuwe oorlogs-machien.

De fransche generaal Daulié, van het korps genie, beschrijft in *La Liberté* eene nieuwe helsehe oorlogs-machien. Het is een kanon, inwendig voorzien met van elkander loopende buizen om gewerkogels te werpen. Deze buizen zijn zoo geplaatst, dat de kogels zich op eenen afstand van 600 meters over eene breedte van 15 meters uitspreiden en bijna op gelijken afstand van elkander. De lading van het poeijer is berekend, om uit elke pijp te gelijk 2 kogels te dijen. Dus zou een velstuk, dat 16 buizen bevat en in éénmaal 32 kogels schiet, eene ruimte, die op een afstand van 600 meters door vijftig man in twee gelederen is bezet, bestrijken en ook de manschappen van het tweede gelid treffen, wanneer zij door het eerste gelid waren doorgestaan.

Verleden zondag avond zijn drij huizen afgebrand te Ruten. Geen der drie, zegt men, was tegen brand verzekerd.

— Men schrijft uit Hasselt, 24 maart:

In zijne laatste zitting heeft de gemeenteraad bij acclamatie besloten een eeredagen op te dragen aan den heer Ros, luitenant bij de artillerie, als een openbaar bewijs van erkentenis, door de stad, voor de uitstekende diensten, welke hij, aan 't hoofd zijner manschappen, tijdens de veeziekte heeft bewezen.

Gisteren is er voor de eerste maal vergunning gegeven om vee langs den spoorweg te veezenden.

— De maatschappij « Unie der Kunstenaars » te Luik, heeft besloten, eene tentoonstelling te openen van kunstvoorwerpen en oudheidskundige voorwerpen. Op die tentoonstelling zal, onder andere merkwaardigheden, eene zoo volledig mogelijke verzameling wapens, in ons land gefabriceerd, alsook eene verzameling te zien zijn van schilderijen, door de oude Luiksche meesters voortgebracht.

— Men schrijft uit Luik, 22 maart: De zangster van een koffiehuis alhier, wier

gazen kleed in brand was geraakt, is in het hospitaal, verwaarts zij met schrikkelijke wonden gevoerd was, bezweken.

— Men schrijft uit Brussel, 22 maart:

Gisteren avond had er in het paleis voor het diplomatieke korps een groot gala-diner plaats. De graaf van Vlaanderen, dezer dagen van Duitschland terug gekomen, was er tegenwoordig.

Het hotel Arconati, door den graaf van Vlaanderen aangekocht (oud-lokaal van het atheuenum), is nog verre van gereed te zijn om zijne gasten te ontvangen; doch de werken worden er met veel bedrijvigheid voortgezet.

— Er te Brussel eene brochure verschenen van zekeren M. H. Vigneron, getiteld: « *Guerre à la Hollande. Révision des traités de 1839.* » De schrijver dringt er met levendigheid op aan, dat België aan Nederland den oorlog aandoe! ten einde Limburg, Luxemburg en den Luiker-oever van de schied te reklemmeeren. Meer niet voor 't oogenblik! De police van Brussel heeft den verkoop van deze brochure verboden.

— Men schrijft uit Gent, 24 maart:

Wij waarschuwen de ingezetenen dezer stad en van elders, tegen eene bande aftruggelaars, die sedert meer dan eene maand onze bevolking exploiteert. Het zijn kerels, die defig gekleed zijn en onder de aanbelyng van den eenen of anderen vriend in de huizen dringen, om eene gouden horlogie aan den man te brengen. Nu geven ze voor, behdende te zijn aan het bureau der state of telegraaf, onmiddellijk naar eene stad te moeten vertrekken en geldgebrek hebbende, gedwongen te zijn de horlogie te verkoopen; en al hermaal bieden zij zich aan als op 't punt staande van te vertrekken naar Rome, om dienst te nemen in 't pauselijk leger; in 't kort, zij weten de menschen 't een of ander historietje te vertellen en dringen bij hen op het koopen van 't aang-boden uurwerk aan, tot dat men zich heeft laten foppen, of tot dat men hun aan de deur heeft gezet. Wij zeggen « foppen, » want de zoogezegde gouden horlogie, blijkt van koper en verguld te zijn. Onnooedig te zeggen, dat de slimmerikken aan de menschen zulk ding aan eene spotprijs willen overlaten en er dan nog eene goede winst op doen.

— Te Zandvoorde is een natuurwonder te zien. Het is een paard, dat maar twee achterpooten heeft en geen staart. Men kan het hier ook geen van beide geslachten rangschikken.

— Men schrijft uit Bergen, 22 maart.

Niemand heeft de *Zwarte Brude* en hare woeste gruweldaden vergeten, die over eenige jaren het Walenland zoo onveilig maakten en er den schrik verspreiden. Niettegenstaande al den ijver der politie en van de justitie, kon men er niet in gelukken de hand te leggen op al de plichtigen. Maar nu hebben de overblijfselen der rooversbende, aan de vervolgingen ontsnapt, in het kanton Walcourt onlangs gepoogd zich hert te richten. Een eerste ontsnap moest plaats hebben, en er was besloten moorden te plegen, toen de overheid gelukkig genoeg was om door eene onvoorzichtigheid van eenen der booswichten, de misdaad te kunnen vermijden, en op het spoor der schelmen te komen.

Het rechterlijk onderzoek, dat sedert eenige dagen begonnen is, en hetwelk met vlijt wordt voortgezet, zal weldra doen weten wat er waar is van de geruchten, die in bedoelde streek een diepen schrik verspreiden.

Eenige weken geleden werd een persoon, tot de werkende klas behoorende en wonende in eene naburige gemeente van Walcourt, aangevraagd door eenen ongekende, welke hem voorstelde zich te verbinden aan de bande waarvan wij hooger spreken, de talrijke voordeelen welke hij er uit zou trekken voor oogen leggende. Op de stellige weigering van den aangesprokene, eischte onze ongekende van hem, onder de afgrijpselste bedreigingen, de volstrekte stilzwijgendheid over de voorstellen welke hem gedaan waren. Eenige dagen later spraken twee leden der bande, in een naburig dorp, twee werklieden aan, en stelden hun voor, mis eene goede belooning, des nachts in de woning te dringen van eene dame, wier signalement zij hun gaven, en haar te vermoorden.

Deze, verblind door de schitterende beloften der booswichten, aanvaardden. Zij ontvingen ieder tien franken. Eene som van 100 franken werd hun beloofd na de uitvoering der onderneming. Onze twee werklieden, met het doel zich moed te geven, traden in eene herberg, en daar de glazen elkander opvolgden, werden zij bedronken, hunne tong ontbond zich onvoorzichtiglijk en hun voornemen kwam aan de ooren van den herbergier, welke zich spoedde de overheid te verwittigen van hetgeen hij kwam te vernemen. Deze begeeft zich in allerhaast naar de herberg, waar zij nog de twee dronkaards vond. Een hunner gelukte erin te ontsnappen, maar de andere werd onder goed geleide naar

eene verzekerde plaats gebracht. Men heeft op hem een geladen pistool gevonden.

Deze zijn de feiten, welke te onzer kennis zijn gekomen, en waarover wij wellast meer bijzonderheden zullen hebben. Het onderzoek is sinds verscheidene dagen begonnen. De beschuldigde, waarvan wij spreken, heeft de twee booswichten, welke hem tot de misdaad aangedreven hebben, doen kennen. Verscheidene gezinnen zijn geboord geworden. Hopelijk dat het gerecht erin zal gelukken de talrijke draden dier geheimzinnige samenspanning te ontdekken.

(*Union de Charleroi*)

Frankryk.

Men leest in een parizerblad:

Wij hebben onlangs gemeld, dat het hof van Peking voldoening had gegeven aan de vragen, door Frankrijk gedaan, in het belang der kristenen, welke in het chineesche keizerrijk gevestigd zijn. Wij vernemen door brieven uit Shanghai, 30 januarij, dat het chineesche gouvernement deze maatregelen heeft volleefd, door het verlenen van machting tot het bouwen eener hoofkerk te Nanking en van eene andere te Hankoe.

De dokters Nelaton en Barthé hebben dezen morgen, in hunne bulbtijds, nogmaals bestaagd, dat de gezondheidstoestand van den keizerlijken prins zoo voldoende mogelijk is.

M. de Lamartine is ernstig ongesteld. De rheumatische pijnen, waaraan hij sedert lang reeds lijdt, zijn in hevigheid toegenomen, zoodat hij allen arbeid heeft moeten staken.

— Parijs, 22 maart.

Barrel, de moordenaar der weduwe Violet, te Couzon, heeft verleden maandag morgen de doodstraf te Lyon onderstaen. Hij heeft bevestigd, en in zijne laatste stonden eene standvastigheid bewezen, welke door de godsdienst ondersteund werd. De almoezenier heeft hem slechts op het laatste oogenblik verlaten.

Oostenrijk.

— Weenen, 24 maart.

De *Presse* bevat een telegraphische depeche uit Parijs, meldende dat Oostenrijk de vraag van Frankrijk heeft verworpen om gezamenlijk tegen de verbondstrakaten van Pruisen en de drij zuid-duitsche staten te protesteeren. Het feit der vraag van Frankrijk en dien ten gevolge der weigering van Oostenrijk, is volstrekt valsch.

Hetzelfde blad meldt, dat de beslissing van Frankrijk, Oostenrijk en Rusland, om Turke aan te manen het eiland Kandia aan Griekenland af te staan, niet is uitgevoerd. Ten gevolge der weigering van Engeland, om die gezamenlijke poging bij te treden, hebben de vertegenwoordigers der drij mogendheden, slechts het bevel ontvangen, de Porte afzonderlijk den afstand van het eiland aan te bevelen, zonder echter eenige hoegenaemde drukking uit te oefenen.

De *Noue Freie Presse* meldt, dat de vorsten Karel van Ruménié, en Michiel van Servië, die kroning van den koning van Hongarië zullen bijwonen.

Mexiko.

De dagbladen van New-York bevatten, onder ander, de volgende tijdingen uit Mexiko:

« Het gerucht was den 16 februarij verspreid, dat de keizerlijke krijgsmachten, onder de bevelen van keizer Maximiliaan en zijne voornaamste generaals, Mejia, Miramon, Castilla en Marquez, nabij Abaco, door Escobedo verslagen waren.

« Andere geruchten beweerden, dat, indien de keizer Mexiko verlaten heeft, dat was om zich langs een anderen weg dan dien van Puebla naar de kust te begeven, welke laatste weg door de jaarsten bezet is, in wier handen hij vreesde te vallen.

« De telegraphische depeche, eergisteren ontvangen, schijnt eenige waarheid aan die geruchten te geven. Inderdaad, Tulocango ligt geenszins op den weg welke Maximiliaan zou hebben moeten volgen om tegen Escobedo en de jaarsten op te rukken. Die stad ligt bij den uitgang van Mexiko, en weinig meer aan den rechterkant, in de richting der mexikaansche golf en der haven van Tuxpan, alwaar er eene usine is, die kan bewerkt worden. »